

TAKDİM

Orun, KAFADEMİ Bilimsel Araştırma ve Geliştirme Kooperatifi tarafından yılda bir sayı olarak yayımlanan milletlerarası hakemli bir dergi olarak ikinci sayısıyla okuyucularının huzuruna çıkmaktadır. İlk sayımızda sözlük bilimi merkezli çalışmalarla çıktığımız yolculuk, bu sayıda da Türkçenin tarihi ve çağdaş söz varlığına, tarif meselesine, sözlüklerin kültür ve düşünce dünyamızdaki yerine temas eden yazılarla devam etmektedir.

Dergimizin ana konusu sözlük bilimi olmakla birlikte, bu alanın yalnızca kelime karşılıklarını tespit eden teknik bir uğraş olmadığı kanaatindeyiz. Sözlük bilimi; dilin tarihini, kelimelerin seyir defterini, anlamların genişleme ve daralma çizgisini, kültür çevreleri arasındaki temasları ve nihayet dil üzerine düşünmenin usulünü içine alan geniş bir ilim sahasıdır. *Orun*'un ikinci sayısında yer alan yazılar da bu geniş çerçevenin farklı cephelerini göstermektedir.

Bu sayımızda altı araştırma makalesi, bir araştırma notu, bir kitap incelemesi ve bir monografi yer almaktadır. Dergimizin bu sayısındaki araştırma makalelerinde, sırasıyla, Türkçenin sadeleşme ve özleşme döneminde gazetelerin durumu *Kurun* gazetesi örneği üzerinden ele alınarak dil reformunun basındaki karşılığı ve yeni kelimelerin kullanımı tarihi bir bağlam içerisinde değerlendirilmekte; *Divânu Lugâti 't-Türk*'te *yar-* ve *yir-* fiilleri karşılaştırmalı olarak incelenerek Kâşgarlı Mahmûd'un sözlükçülük usulüne ve fiillerin anlam alanlarına dikkat çekilmekte; TDK *Güncel Türkçe Sözlük* ile *Kubbealtı Lugati*'nde yer alan bazı musiki terimleri tarif ve şevahit bakımından değerlendirilerek özellikle teknik terimlerin sözlüklerde nasıl tarif edilmesi gerektiği meselesine katkı sunulmakta; İstanbul'a mahsus söz varlığı için bir ön derleme denemesi ortaya konularak "İstanbullu kelimeler"den bazıları ele alınmakta; *Lehce-yi Osmâni*'den bugüne modern Türk sözlükçülüğünde dil ile siyaset arasındaki müzmin düğüm ve kelimelerin kökeni, aidiyeti ve sözlüğe alınma ölçütleri üzerine bir değerlendirme yapılmakta ve Türkçe ders kitaplarında eş anlamlılık meselesi *bayal etmek* ve *düşlemek* örneği üzerinden ele alınarak sözlük bilimi ile kelime öğretimi arasındaki irtibat gösterilmektedir. Dergimizin bu sayısındaki araştırma notunda, sözlük kayıtları derlem verileriyle birlikte değerlendirilerek "zaaf" kelimesinin mana hudutları tespit edilmeye çalışılmakta; kitap incelemesi olarak Berdak YUSUF'un *Navoiy tili lugati* adlı sözlüğü Türk sözlükçülüğü tarihi ve Nevâyî sözlükçülüğü geleneği kapsamında değerlendirilmekte ve monografi olarak ise Macar Türkolojisinin mühim isimlerinden birisi olan Zsuzsa KAKUK'un ilmi hayatı, çalışmaları ve Türk dili araştırmalarına katkıları dikkatlere sunulmaktadır.

Orun'un ikinci sayısının hazırlanmasında emeği geçen yazarlarımıza, hakem heyetimize, yayın kurulu üyelerimize ve dergimize ilgi gösteren bütün okuyucularımıza teşekkür ederiz. İlk sayımızda olduğu gibi bu sayımızda da Türk dili ve sözlük bilimi çalışmalarına küçük de olsa kalıcı bir katkı sunmayı ümit ediyoruz.